

ĐỆ TỬ QUY VÀ TU HỌC PHẬT PHÁP

Giám định Lão Pháp Sư Tịnh Không

Chủ giảng thầy Thái Lễ Húc

Giảng từ ngày 6/3/2005 đến ngày 13/03/2005 tại Tịnh Tông Học Hội Australia

TẬP 36

Kính các vị pháp sư, các vị đồng tu, A Di Đà Phật!

Hôm qua chúng ta bắt đầu tiến vào chương thứ sáu “Thân nhân”, có thể thân cận người nhân đức. Thân nhân rất quan trọng, chúng ta nhất định phải tin tưởng, tinh chuyên hành trì không phạm, đối với lời dạy bảo của thiện tri thức không thể hoài nghi, phải có tín tâm 100%. Khi chúng ta sanh khởi hoài nghi, thì rất khó dùng tâm cung kính để học tập. Con người hiện nay tại sao đạo nghiệp rất khó thành tựu, học học vấn Thánh Hiền gặp rất nhiều chướng ngại? Đương nhiên chướng ngại chắc chắn không ở bên ngoài, chướng ngại nhất định ở trong nội tâm của chính mình.

Chúng ta tới nhà sách nhìn thấy rất nhiều sách chú giải của Luận Ngữ, và một số sách cổ khác, sâu sắc cảm nhận được sự hoài nghi trong lòng họ đối với lời dạy bảo của Khổng phu tử và Thánh Hiền; thậm chí còn phủ định trí huệ của Khổng phu tử, nhất định phải kéo cảnh giới của phu tử xuống tương đương với mình. Ví dụ, phu tử đang ở tầng thứ 20, chúng ta ở tầng 2, tầng 20 có thể nhìn thấy cảnh tượng vô cùng rộng lớn, phạm vi ở tầng hai thì có hạn. Thế nhưng phu tử giảng cảnh tượng ở tầng 20, chúng ta không nhìn thấy, họ cảm giác “lời phu tử nói, tôi không chấp nhận, tôi không có cảm giác đó, cho nên phu tử không đúng. Muốn kéo phu tử từ tầng thứ 20 xuống tầng mấy? Kéo xuống tầng 2. “Chính là như vậy, đây mới là chân tướng sự thực”, nếu là như vậy, họ rất khó đạt được lợi ích của Thánh học. Cho nên “tự mãn sẽ chuốc lấy tổn thất, khiêm nhường sẽ đạt được ích lợi”, thân cận thiện tri thức, khiêm tốn rất quan trọng, tín tâm cũng vô cùng quan trọng.

Khi chúng ta chưa thể lãnh hội lời sư trưởng giảng, trước tiên chúng ta hãy thành thật làm; đã lãnh hội được thì càng phải tích cực giải hành tương ứng. Cũng nhờ vào chúng ta giải hành tương ứng mà mỗi ngày cảnh giới dần dần được nâng lên, khi chúng ta nâng cao cảnh giới, chúng ta có thể dễ dàng hiểu được rất nhiều lời dạy bảo của sư trưởng. Pháp môn niệm Phật mà chúng ta tu học vô cùng tốt, pháp môn này không nhất định phải hoàn toàn hiểu được công đức thù thắng của câu Phật

hiệu, chỉ cần chịu niệm sẽ được Phật lực gia trì, đạt được lợi ích của vạn đức hồng danh. Pháp môn chúng ta tu học, là “Chỉ Phật với Phật mới biết nổi; Thanh Văn ức kiếp suy Phật trí; trọn hết thần lực chẳng lường nổi”, cho nên “Nhu Lai công đức Phật tự biết; chỉ có Thế Tôn khai thị được”. Cảnh giới mà chúng ta tu học chỉ Phật với Phật mới có thể rốt ráo, chúng ta rất may mắn, có thể thông qua cơ hội tu học này trực tiếp tiến nhập Nhất Chân pháp giới, chúng ta thật thà niệm Phật, như vậy là đúng đắn nhất.

Lão cư sĩ Hạ Liên Cư cũng viết một bài kệ khích lệ chúng ta, “Chỉ cần thành thật niệm, không cần hỏi thế nào; đừng quản giống và khác, chớ bàn mình và người; quý ở nguyện lực mạnh, cho dù vọng tưởng nhiều; tán loạn mãi thành tật, phân biệt dễ nhập ma; cảnh duyên không tốt xấu, câu Phật hiệu quét qua”, hai câu cuối cùng “mỗi câu đều thật niệm, chắc chắn thoát Ta Bà”. Cho nên thật thà, tin tưởng tinh chuyên rất quan trọng. “Đừng quản giống và khác, chớ bàn mình và người”, chúng ta còn nghe được [chuyện] câu Phật hiệu niệm “a” hay là niệm “e”, ở đó chia ra làm hai phái. Quý vị đồng tu, niệm “a” hay là niệm “e”? Vạn pháp do tâm. A Di Đà Phật liệu có quy định nhất định phải niệm “e” hay là phải niệm “a” không? Có một bà lão niệm Lục Tự Đại Minh Chú, bà ấy niệm thành “Án Ma Ni Bát Mê Ngưu”, bà ấy niệm vô cùng chân thành, lúc niệm có thể khiến hạt đậu từ bên trái di chuyển qua bên phải, công phu rất tốt. Đột nhiên có một vị pháp sư xuất gia đi ngang qua, nghe thấy bà niệm sai rồi, ngay lập tức nói với bà: bà sai rồi, phải niệm “Án Ma Ni Bát Mê Hồng” mới đúng. Kết quả từ hôm đó trở đi, hạt đậu không di chuyển nữa, bởi vì khi niệm bà luôn nghĩ: mình niệm sai rồi! Cho nên quan trọng nhất là tâm phải chân thành, chí thành, “đừng quản giống và khác, chớ bàn mình và họ”.

Cũng đừng sợ công phu niệm Phật không đắc lực, chỉ cần mục tiêu của chúng ta vô cùng kiên định, “quý ở nguyện lực mạnh, cho dù vọng tưởng nhiều”. Quý vị đồng tu, nếu như hiện tại bạn niệm Phật không còn vọng tưởng thì bạn nhất định phải nói với tôi, bởi vì bạn phải mau chóng đi hoằng dương chánh pháp, bạn đã khế nhập cảnh giới. Cho nên có vọng tưởng là bình thường, có phiền não là bình thường, nhưng mà chúng ta tuyệt đối đừng nói: tại sao lại có phiền não? Tức chết đi được. Sám hối như vậy có đúng hay không? Không đúng rồi, [vì] mỗi ngày đã ôn tập lỗi lầm lại một lần. Cho nên những vọng tưởng này chúng ta nhất định không được chấp trước, “ngàn kiêu vọng tưởng đều chớ quản; mỗi tiếng niệm Phật phải rõ ràng” là

được. Khi dùng tâm như vậy, dùng nguyện lực như vậy niệm Phật, tin tưởng vọng tưởng sẽ giảm bớt qua từng năm, vọng tưởng cũng bớt dần qua từng tháng.

“Tán loạn mãi thành tật, phân biệt dễ nhập ma”, cho nên không thể “miệng niệm Di Đà tâm tán loạn”, chúng ta niệm Phật tuyệt đối không thể biến thành nộ bài tập, mỗi ngày niệm mấy ngàn câu, thời gian không đủ thì niệm nhanh liên tục, khiến tâm tán loạn, như vậy có thể không đạt được lợi ích của niệm Phật, còn khiến công phu của tâm thụt lùi. Học Phật, tu Phật chính là tu tâm này, chúng ta phải tịnh niệm liên tục từng tiếng một, chớ nên hoang mang, cho dù thời gian chỉ có thể niệm 500 câu, tin rằng cũng có thể đạt được lợi ích tương đối lớn. Mà lúc bắt đầu niệm Phật, chúng ta cũng cần dùng một số phương pháp đối trị vọng niệm, bởi vì lúc bắt đầu có thể vừa niệm liền dễ dàng khởi vọng tưởng. Có một số đồng tu nói, không học Phật thì cảm thấy vọng tưởng không nhiều; học Phật rồi, vừa niệm thì vọng tưởng đều tới, nói như vậy có đúng hay không? Thực ra không đúng! Vọng niệm vốn rất nhiều, chỉ là bản thân không phát giác, bây giờ niệm Phật, lúc tâm tịnh ngược lại dễ dàng nhìn thấy, thực sự là vọng tưởng lăng xăng. Cho nên lúc mới đầu có thể lần chuỗi niệm Phật, nhờ sự nhắc nhở của chuỗi hạt như vậy, ý niệm của chúng ta dễ dàng chuyên chú; dần dần bạn niệm đắc lực rồi hãy buông xuống chuỗi hạt. Cho nên phạm chuyện gì chúng ta đều có thể nghĩ cách nâng cao cảnh giới của chính mình.

“Cảnh duyên không tốt xấu, câu Phật hiệu quét qua”, cho nên công phu niệm Phật nhất định là ở, “cảnh” là hoàn cảnh vật chất, “duyên” là hoàn cảnh nhân sự, trong hoàn cảnh vật chất, nhân sự, chúng ta không khởi tham sân si, chúng ta không khởi tâm yêu ghét, đều dùng tâm bình thường tiếp nhận, dùng tâm cảnh như vậy niệm Phật. Lúc khởi phân biệt, khởi chấp trước, mau chóng đề khởi câu Phật hiệu hàng phục chúng, cho nên “câu Phật hiệu quét qua”. Khi chúng ta luôn có thể quán chiếu khởi tâm động niệm của chính mình, dùng câu Phật hiệu để đối trị, “mỗi câu đều thật niệm”, niệm rất chân thành khẩn thiết, “chắc chắn thoát Ta Bà”. Chúng ta cũng luôn quan sát cảnh giới niệm Phật của chính mình, bởi vì không thể niệm mười năm, niệm hai mươi năm đều không có tin tức truyền tới, mặc dù chúng ta “thời gian ít, cần chăm chỉ”, nhưng mà cũng phải kì vọng chính mình, ít nhất trong ba năm, năm năm nhất định phải nâng cao cảnh giới.

Cho nên quá trình gần gũi người hiền nhất định phải có tín tâm, bởi vì tín tâm ảnh hưởng rất quan trọng, khi chúng ta nghe mười câu dạy bảo của sư trưởng, nên làm mấy câu? Mười câu. Chúng ta cũng thường nghe một số bạn đồng tu nói: sư trưởng giảng rất có đạo lý, những câu nào đó thật quá hay! Nhưng mà không làm được mấy câu này! Như vậy có đúng không? Đó là dùng tâm như thế nào để nghe kinh? Dùng tâm yêu ghét, tâm phân biệt, họ còn giúp chúng ta chọn ra trọng tâm, biểu thị cảnh giới của họ tương đối cao. Cho nên chúng ta đối mặt với lời dạy của sư trưởng, nhất định phải đi theo một hướng, đó là mỗi câu đều phải làm được; còn lúc nào làm được, phải xem công phu nỗ lực của chính mình. Nhưng mục tiêu, phương hướng đó phải tuyệt đối xác nhận, không cho phép hoài nghi, luôn có thái độ như vậy, chúng ta nghe một câu làm một câu, cảnh giới sẽ được nâng lên rất nhanh.

“Không gần gũi - hại vô cùng - tiểu nhân đến - trăm việc hư”

Hôm qua chúng ta cũng nhắc tới, “Học tập cũng giống như chèo thuyền ngược dòng, không tiến ắt lùi”, nếu không chúng ta có thể làm thực nghiệm, ba ngày không nghe kinh, không thân cận thiện tri thức, sau ba ngày sẽ có cảm giác như thế nào? Vọng tưởng lan tràn. Cho nên thực sự không có chuyện gọi là không tiến bộ cũng không thụt lùi, nhất định phải không ngừng huân tập, trường kỳ huân tu mới được. Cho nên “học quý ở chỗ tự mình biết mình”, khi chúng ta thực sự hiểu được thời mạt pháp căn khí tương đối không tốt thì mới hết lòng hết dạ quyết tâm tu học pháp môn niệm Phật hiếm có khó gặp này. Cho nên người xưa nói “thà rằng cả năm không đọc sách, không thể một ngày gần tiểu nhân”, đặc biệt là khi đang thảo luận, nếu như đối phương hoài nghi thiện tri thức, sư trưởng của chúng ta, những lời này nghe xong có bị ảnh hưởng không? Rất dễ bị ảnh hưởng. Cho nên chỉ cần nghe những điều thị phi này, chúng ta nên làm như thế nào? Ngay lập tức ngăn lại. Nếu như không thích hợp để ngăn lại thì rời khỏi nơi đó ngay lập tức, phải bảo vệ tâm thanh tịnh của chính mình.

Đương nhiên chúng ta thân làm trưởng bối, cũng phải bảo hộ tâm thanh tịnh của thế hệ sau. Bảo hộ như thế nào? Thứ nhất là những tin tức khiến chúng bị ô nhiễm, bao gồm tivi, máy tính, phải tận lực loại trừ. Mặt khác phải mau chóng cắm vững gốc rễ cho chúng, gốc rễ đức hạnh, năng lực phán đoán đúng sai. Khi chúng ta bỏ ra thời gian năm năm cắm vững gốc rễ đức hạnh cho con trẻ, đây là sự quy hoạch cuộc đời vô cùng cao minh, năm năm có thể tiết kiệm mấy chục năm âu lo, phiền

não, có thể sống tháng ngày thanh tịnh. Nếu như năm năm cắm gốc rễ này, chúng ta không dạy chúng, đời này chúng ta phải lo lắng cho con cái, thậm chí là lo lắng cho cháu mình bao lâu? Quý vị cảm thấy sẽ lo lắng bao lâu? Cả một đời! Có thể giây phút sắp nhắm mắt cũng không được thanh nhàn. Cho nên từ đâu có thể nhìn thấy trí huệ cuộc đời? Từ chọn lựa thứ tự trước sau.

Có ba người bạn cùng nhau đi du lịch, trong thời gian du lịch ba người gặp nạn trên biển, ba người đều rơi xuống biển. May mắn là tổ tiên của họ tích đức, “nhà tích chứa điều thiện ắt nhiều niềm vui”, cho nên không chết, dạt vào một đảo hoang. Ba người trải qua cuộc sống rất cực khổ, đột nhiên gặp được cây đèn thần, quý vị đồng tu, gặp được cây đèn thần thì phải làm thế nào? Không biết sao? Mọi người từ nhỏ một môn thâm nhập, thật sự là thiện căn sâu dày. Chúng tôi vẫn xem một số sách ô nhiễm, sách thần thoại có nói nhìn thấy cây đèn thần phải chà vào cây đèn, kết quả vừa xát vào đèn thì thần đèn xuất hiện rồi nói, chủ nhân, ngài có điều gì dặn dò? Tôi tặng cho ba ngài ba điều ước, nhưng mà tôi từng học toán, ba người các ngài chia cho ba bằng một, cho nên mỗi người được một điều ước, ba ngài phải suy nghĩ cho kỹ.

Người đầu tiên nói: tôi vốn làm nghề lái taxi, nửa đêm còn phải thức đêm lái xe mới có thể nuôi sống gia đình, tôi cảm thấy như vậy thật quá vất vả, có thể cho tôi vài chiếc xe taxi, để tôi làm ông chủ cho người khác thuê xe là được. Thần đèn nói: chuyện nhỏ! Bùm, người đầu tiên quay về làm ông chủ. Người thứ hai làm thuê cho một cửa hàng tạp hóa ở trung tâm thương mại, anh ấy cũng cảm thấy phải thay ca trực ban rất vất vả, cho nên anh đề nghị: liệu có thể cho tôi một cửa tiệm, thuê người tới làm được không? Đương nhiên thần đèn nói đó là chuyện nhỏ. Như thế nào? Bùm! Mọi người đều có thần thông. Người thứ ba, từ nhỏ cha mẹ đã dạy anh, chỉ cần thi đạt điểm đậu là được, cho nên đời này không có chí hướng gì to lớn, chỉ cầu đủ điểm đậu. Cho nên nghĩ nửa ngày cũng không nghĩ ra chí hướng, không nghĩ ra nguyện vọng gì, anh nói: haiz! Thực ra đảo hoang này cũng khá tốt, nhưng mà một mình tôi sống ở đây cũng rất cô đơn, tôi hi vọng hai người bạn có thể quay lại sống cùng tôi. Cho nên, bùm, có nghe thấy tiếng kêu gào của hai người họ không?

Chúng tôi kể câu chuyện này cho học sinh cấp hai, chúng cười rất vui vẻ, chúng tôi hỏi chúng: bên cạnh các em có người bạn như vậy không? Đột nhiên chúng nhìn trái rồi nhìn phải. Bạn làm sao phán đoán được bên cạnh có người bạn như vậy

không? Chúng ta cũng nên giúp đỡ người bạn như vậy, nhưng mà khi sức mạnh của chúng ta chưa đủ lớn, cục đá này nặng 30 ký, chúng ta chỉ có thể nhấc lên được mười ký, có nên đi bê [cục đá] này không? Không thể, có thể sẽ bị đè xuống, cho nên lúc này phải cung kính mà tránh xa, để tránh bản thân bị kéo xuống nước.

Làm thế nào phán đoán được đề cung kính mà tránh xa? Lại làm thế nào phán đoán được nên thân cận người nào đó để học tập theo? Tiêu chuẩn phán đoán là gì? Tiếp đó chúng tôi nói với học sinh trung học; tiêu chuẩn phán đoán ở trong kinh điển, trong Đệ Tử Quy. Bạn học tốt Đệ Tử Quy, bạn có thể phán đoán người như thế nào đáng để học tập, noi gương. Bạn chỉ cần nhìn họ hiểu thuận hay không, lễ phép hay không, có luôn suy nghĩ cho người khác hay không; hay là không hiểu thuận, thường xuyên ức hiếp người khác. Bạn dùng Đệ Tử Quy đối chiếu liền biết được nên cung kính mà tránh xa, hay là học tập, noi gương theo. Cho nên chúng tôi cũng nói với học sinh, Đệ Tử Quy là kính chiếu yêu, Đệ Tử Quy cũng là kính hiện Thánh, có thể chiếu ra người này có đáng để chúng ta học tập theo hay không. Cho nên quý vị đồng tu, sau này chúng ta ra ngoài luôn mang theo một cuốn Đệ Tử Quy, sau đó ở bên cạnh thử chiếu một chút, xem đó là ma hay là Phật.

Đương nhiên, muốn chiếu người khác, trước tiên phải chiếu chính mình. Tôi từng xem qua một quảng cáo, bán dao cạo râu. Một người sĩ quan già đang cạo râu, sau đó có một người sĩ quan trẻ tiến vào nhà tắm, người sĩ quan trẻ tuổi này vừa tới nhậm chức, có câu “mới nhậm chức muốn chúng tỏ uy quyền”, dáng đi hùng dũng oai vệ. Bước tới bên cạnh sĩ quan già, đang định rửa tay thì người sĩ quan già nói: muốn cạo râu của người khác, trước tiên phải cạo sạch râu của chính mình. Mặc dù là quảng cáo bán dao cạo râu, nhưng mà cũng khá có triết lý, chúng ta chỉ cần có tâm cầu học thì những điều nghe và nhìn thấy mỗi ngày đều có thể tăng trưởng trí huệ của chính mình.

Từ đoạn quảng cáo này, chúng ta cũng nhớ tới trong Luận Ngữ có một câu: “Khi bản thân chính trực, không ra lệnh mà mọi người đều thực hiện; Bản thân bất chính, dù có ra lệnh mọi người cũng không chấp hành”, khi bản thân chúng ta làm rất đúng đắn, lại là tấm gương tốt, mặc dù không quy định con cái, mặc dù không quy định học sinh, chúng cũng sẽ tuân theo. Nhưng mà nếu như [những điều] chúng ta nói nhưng lại không làm được. “Bản thân bất chính, dù có ra lệnh mọi người cũng không chấp hành”, cho dù chúng ta đưa ra một đồng quy định, con trẻ và học sinh

cũng sẽ giả bộ nghe theo nhưng âm thầm làm trái, thậm chí còn bàn tán rất nhiều sau lưng chúng ta, “bản thân thầy không làm, lại bắt chúng ta làm”. Một người giáo viên dạy học sinh không được tùy tiện nhổ nước miếng, có một ngày người giáo viên này thấy xung quanh không có ai, liền nhổ nước miếng sang bên cạnh, đột nhiên từ xa có âm thanh truyền tới: thầy ơi, sao thầy lại nhổ nước miếng? Người thầy này ngay lập tức sẽ như thế nào? Rất có thể là hình tượng người thầy mà chúng ta xây dựng mấy tháng nay, có thể bị hủy hoại chỉ vì lời nói không đi đôi với việc làm. Cho nên “giữ thành tựu không dễ”, muốn giữ danh tiếng của một người cũng không dễ, phải luôn thận trọng.

Mạnh phu tử nói: “phụng sự chuyện gì là lớn nhất? Phụng sự cha mẹ là lớn nhất; giữ gìn phẩm hạnh nào là lớn nhất? Giữ gìn chính mình là lớn nhất”. Phụng sự cha mẹ là chuyện quan trọng nhất, căn bản nhất, cho nên chuyện quan trọng đầu tiên trong cuộc đời, chắc chắn là phải thực hành hiếu thuận cha mẹ. “Giữ gìn phẩm hạnh nào là lớn nhất? Giữ gìn chính mình là lớn nhất”, nhất định phải giữ gìn danh tiếng, đức hạnh của chính mình, như vậy có thể thành tựu chính mình, có thể làm rạng rỡ tổ tiên; nếu không giữ gìn tốt, có thể hủy hoại cuộc đời của chính mình, thậm chí khiến tổ tiên phải xấu hổ. Cho nên sự cẩn trọng trong lời nói hành vi của chúng ta rất quan trọng. Thực ra Tứ Thư, còn có kinh điển Thánh Hiền, chúng ta cũng phát hiện rất nhiều đạo lý quan trọng, đều là những lời tận tình nhắc nhở, mà chúng ta muốn thật sự nhận được lợi ích, tất nhiên cũng phải thực hành tốt mới được. Thành tựu học vấn, đạo đức làm người, đương nhiên phải bắt đầu làm từ chính mình, gọi là “từ thiên tử cho đến thứ dân, đều lấy tu thân làm gốc”. Cho nên kinh điển đích thực là người thầy tốt, chúng ta có thể xem kinh điển là người bạn, xem kinh điển là người thầy tốt của chúng ta. Luận Ngữ đại biểu cho lời dạy bảo của Khổng lão phu tử, chúng ta chỉ cần thâm nhập Luận Ngữ, thâm nhập Tứ Thư, cũng sẽ là học trò ngoan của Khổng lão phu tử.

Cho nên gần người hiền quan trọng, tâm phải theo chứ không phải chỉ có thân người đi theo, Thánh Hiền của chúng ta cũng làm ra tấm gương rất tốt cho chúng ta thấy. Trong nhà Nho, Mạnh Tử học theo Khổng Tử, lúc đó Khổng Tử đã không còn trên đời, sự chí thành cảm thông của Mạnh Phu Tử đã siêu vượt thời không, ngài học tương đối giỏi, cho nên người đời sau tôn xưng ngài là “Á Thánh”, cũng bước vào địa vị của Thánh nhân. Còn có Tư Mã Thiên, ông ấy theo ai học? Theo Tả Khưu Minh học tập, học Tả Truyện của Tả Khưu Minh, ông ấy cũng học tương đối giỏi,

viết ra tác phẩm Sử Ký không ai sánh bằng. Cho nên cũng đều hiển hiện rằng, nếu chúng ta dùng tâm chân thành để học tập, có thể siêu vượt thời không.

Hiện nay chúng ta có thể học theo sư trưởng tốt như vậy thì càng nên trân trọng, nỗ lực thật tốt, phải vô cùng cảm ân mà nắm chắc lấy, thậm chí còn cảm thấy rất may mắn. Cho nên quý vị đồng tu, buổi tối lúc ngủ có cười đến mức tỉnh lại không? Mọi người có kinh nghiệm này không? Ngoài hoan hỷ ra, phải nắm chắc lấy cơ hội mới được. Cửa Phật của chúng ta cũng có ví dụ như sau, đại sư Ngẫu Ích học đại sư Liên Trì, lúc đó đại sư Liên Trì đã không còn. Cho nên quý vị đồng tu, nếu như chúng ta học không tốt thì thật không đúng, chúng ta càng không có cơ để học không tốt, bởi vì sư trưởng mọi lúc đều có thể trực tiếp dạy chúng ta. Chỉ cần chúng ta dùng tâm chí thành, mở máy vi tính, mở ti vi, mở đĩa VCD là có thể học theo sư trưởng của chúng ta.

Ngoài thiện tri thức là thầy, người ác có phải là thầy không? Cũng là người thầy, cũng giúp chúng ta hiểu được “thấy người xấu - tự kiểm điểm - có thì sửa - không cảnh giác”. Hơn nữa chúng ta cũng hiểu được, học Phật phải làm đệ tử ngoan của Phật, mà bản phận của đệ tử Phật chính là giúp đỡ chúng sanh chuyển ác thành thiện, chuyển mê thành ngộ, chuyển phàm thành Thánh. Chuyển như thế nào? Bạn nhất định phải tìm hiểu ác của con người hiện nay ở đâu? Chứ không chỉ biết ác quả của họ, phải tìm ra nguyên nhân. Thông qua tiếp xúc với họ, chúng ta càng hiểu được, nên làm thế nào giảng Phật Pháp khéo lý, khéo cơ để giúp đỡ họ. Cho nên mặc dù họ đang chịu khổ, mà khổ của họ lại thành tựu năng lực quan sát căn cơ của chúng ta, chúng ta càng nên dụng công, nỗ lực giúp đỡ họ, giúp họ có thể chuyển ác thành thiện, có thể triệt để lìa khổ được vui. Cho nên người ác cũng là người thầy.

Trước đây chúng ta cũng từng nhắc tới, khi chúng ta nhìn thấy người khác làm ra hành vi không tốt, chúng ta phải nói với chính mình ngay lập tức, không phải họ sai, mà là mình sai. Thực ra như vậy mới đúng đắn, bởi vì “nhân chi sơ, tánh bản thiện”, con người tuyệt đối không muốn tự mình đọa lạc, tuyệt đối không muốn tự chuốc lấy nhục. Nguyên nhân chủ yếu là tập khí làm chủ, họ cũng không cách nào không chế; một nguyên nhân khác nữa là do tấm gương tốt quá ít, cho nên không cách nào đánh thức được thiện căn. Tấm gương thiện căn tốt quá ít, đây là điều mà đệ tử Thánh Hiền, đệ tử Phật như chúng ta nên phản tỉnh, kiểm điểm. Khi chúng ta thể hiện tốt, thực sự cảm ứng sẽ vô cùng nhanh.

Cho nên tất cả mọi người đều là thầy ta, hết thầy vạn vật có lẽ cũng đều là thầy ta, tại sao Thiện Tài Đồng Tử có thể thành Phật trong một đời? Ngài coi hết thầy người vật việc đều là chư Phật Bồ Tát, mà một mình ngài là học trò. Tôi cũng từng có cơ hội hỏi học sinh, tôi nói: chúng ta nhìn thấy những cây trúc, từ cây trúc chúng ta có thể học được thái độ cuộc đời như thế nào? Quý vị đồng tu, mọi người nhìn thấy cây trúc sẽ lãnh hội được thái độ cuộc đời gì? Trúc được liệt kê trong bốn quân tử, đại biểu có phong phạm của quân tử, có đặc điểm như thế nào? Mọc thẳng không cúi đầu, giúp chúng ta nhìn thấy thể hội được làm người nên chánh trực không a dua. Còn gì nữa không? Có khí tiết, chính là phải giữ bốn phạm làm người, có khí tiết mới được. Còn gì nữa không? Ở giữa trống rỗng, đại biểu luôn phải khiêm tốn, luôn luôn học hỏi.

Quý vị đồng tu, ngộ tánh rất quan trọng, bởi vì phu tử cũng nói, “học tập theo kiểu ghi nhớ sách vở, không đủ để làm thầy người khác”, ôn tập điều cũ mà biết thêm điều mới có thể là thầy người khác, ôn tập điều cũ mà biết thêm điều mới chính là kinh điển tuy giống nhau nhưng lại có lãnh hội và cảnh giới khác nhau, đại biểu của ngộ đã được mở ra. Chúng ta cũng phải mở cánh cửa ngộ của bản thân, từ vạn vật quay về phản tỉnh chính mình mà học tập. Khi này chúng ta nhắc tới, nhìn thấy cây trúc nghĩ tới bản thân phải chánh trực, nhìn thấy cây trúc phải có khí tiết, phải khiêm tốn thọ giáo. Còn điều gì nữa không? Chúng ta thấy trúc mọc từng đốt từng đốt, cũng giống như hành trình cuộc đời, có thuận cảnh cũng có nghịch cảnh. Nghịch cảnh rất khó đột phá, cũng giống như từng đốt trúc vậy, nhưng mà chúng ta phải cắn răng vượt qua thì sẽ gặp thuận lợi. Thế nhưng chắc chắn sẽ gặp trắc trở, trong quá trình cũng có thể sẽ xuất hiện rất nhiều thách thức, nhưng khi xuất hiện thách thức, chúng ta phải dùng tâm bình thường để đối đãi, coi như tiêu trừ nghiệp chướng, xem như tu nhẫn nhục, tinh tấn, cơ hội tốt tu hạnh lục độ, cũng luôn đề khởi lời dạy bảo của lão cư sĩ Hạ Liên Cư, “cảnh duyên không tốt xấu, câu Phật hiệu quét qua”.

Rất nhiều lúc thảo luận với học sinh, bạn có thể không ngờ tới đáp án của chúng. Cho nên người dạy và người học cùng trưởng thành, có thể học sinh còn giúp đỡ chúng ta một tay. Học sinh nói “cây trúc có tinh thần phục vụ nhân dân”, tôi cũng không biết có nghĩa là gì? Em ấy nói: thầy xem, rễ của cây trúc, măng có thể dùng nấu ăn, thân cây trúc có thể dùng để dựng nhà, lá trúc có thể gói bánh, cho nên toàn bộ cây trúc không có chỗ nào không thể dùng, không thể phục vụ người khác, thầy

xem [cây trúc] hi sinh cống hiến toàn bộ. Quý vị đồng tu, con người có thể không bằng cây trúc sao? Từ chỗ này chúng ta có thể lãnh hội được. Tại sao trong Kinh Thi lại có nhiều tên côn trùng, tên chim thú như vậy? Nhiều cây cối, hoa cỏ, côn trùng, động vật? Tại sao lại dùng vạn vật để viết văn? Đó đều là phương tiện thiện xảo cấp độ cao của tổ tiên chúng ta.

Ví dụ như, hôm nay có một người bạn nói với bạn: sao anh lại đối xử không tốt với vợ mình như vậy? Câu tiếp theo bạn sẽ trả lời thế nào? Bạn nhất định nói: đừng lo chuyện bao đồng, đó là chuyện nhà tôi. Bởi vì người lớn quan trọng nhất là điều gì? Thẻ diện, bạn trực tiếp nói ra khuyết điểm của họ, ít ai có thể chấp nhận được. Chúng ta phải quan tâm đến thẻ diện của họ, bởi vì hiện nay giá của thẻ diện quá cao, một cân bao nhiêu tiền? Cho nên học đạo trước tiên phải bán thẻ diện đi, đợi lát nữa tôi sẽ lấy một cái bàn ngồi ở đó kinh doanh, bởi vì tập khí của tôi vẫn chưa đoạn, vẫn muốn kinh doanh, lát nữa mọi người có thể bán cho tôi, tôi sẽ thu mua giá cao. Thánh Hiền thời xưa, họ hiểu được không được để người khác khó chịu, phải quan tâm đến thẻ diện của người khác, cho nên chúng ta thấy câu “Quan quan thư cưu, tại hà chi châu, yếu điệu thực nữ, quân tử hảo cầu”. Ngoài từ “quan thư” dùng để hình dung người nam theo đuổi người nữ, hình dung đạo vợ chồng, bởi vì đó là mối quan hệ quan trọng nhất trong ngũ luân. Tại sao lại tìm quan thư? Bởi vì loài chim này sau khi tìm được bạn đời, cả đời không thay đổi. Cho nên dùng lời thơ này, thứ nhất là nói cho chúng ta quan hệ vợ chồng phải trung trinh, thứ hai là yếu điệu thực nữ, quân tử hảo cầu, đại biểu tiêu chuẩn tìm đối tượng là gì? Phải tìm người nữ hiền đức.

Quý vị đồng tu, dẫn dắt con trẻ phải “thận ư thủy”, thận trọng lúc ban đầu, bởi vì nếu như chúng nhận thức sai, đi tìm những cô gái xinh đẹp, vóc dáng đẹp, vậy thì một đời của chúng sẽ phiền phức rồi. Cho nên có người bạn nghe xong câu “quan thư” mà tôi nhắc đến, anh đi tới nói với tôi: thầy Thái, thầy nói rất có lý, tôi đã lấy một người vợ đẹp. Nhưng mà đẹp thì như thế nào? Bởi vì quá coi trọng vẻ bề ngoài, thời gian của cô ấy đều dùng làm gì? Mỗi ngày trang điểm không biết bao lâu, mỗi ngày bảo dưỡng sắc đẹp tới mười một, mười hai giờ đêm, cô ấy còn thời gian để học tập? Còn thời gian để làm tròn bổn phận không? Cho nên đừng lấy một bình hoa vè đặt ở trong nhà, hoa ở trong bình hoa có thể để được bao lâu? Không có gốc, đức là gốc. Người bạn này nói với tôi xong, anh cũng nhắc tới một điểm, anh nói: hiện tại

tôi đã cưới vợ rồi, không thể ly hôn, bắt đầu làm từ chính tôi vậy. Chúng tôi nghe xong rất hoan hỷ, bởi vì anh ấy cũng rất thọ giáo.

Phía sau “quan thư” cũng nhắc tới, “sâm si hạnh thái, tả hữu thể chi; sâm si hạnh thái, tả hữu mao chi”, “hạnh thái” là chỉ thực vật phải đi hái khi cúng tế tổ tiên. Tại sao lại nhắc tới “hạnh thái”? Bởi vì đi hái rau hạnh thái đều là do con dâu đi hái, điều này rất có ý nghĩa. Bởi vì nếu như con dâu hiền đức, sau đó hái rau này cúng tế tổ tiên, tổ tiên trên trời có linh, đừng có nói là ở cửu tuyền chứ, tổ tiên trên trời có linh cũng vô cùng hoan hỷ. Tục ngữ có câu, lấy được con dâu hiền có thể hưng vượng ba đời, lấy được người con dâu không tốt, đạo lý cũng giống vậy, sẽ suy bại ba đời, cho nên chúng ta không lấy được người vợ tốt thì có lỗi với liệt tổ liệt tông. Tôi nhớ khi còn nhỏ viết nhật ký, cũng nhắc tới sau này tìm đối tượng phải rất hiếu thuận, phải có đức hạnh, lúc nhỏ tôi đã viết như vậy, cho nên hiện tại tôi vẫn chưa gả đi được! Tôi còn nhớ thầy giáo của tôi đã gọi tôi tới, thầy nói: tiêu chuẩn của con cao như vậy, sau này không lấy được vợ đâu. Quả nhiên lời thầy nói đã thành sự thật. Nhưng mà đối diện với hôn nhân vẫn phải thận trọng, thà thiếu chứ không thể ẩu, bởi vì hôn nhân không chỉ là chuyện của hai người, mà là chuyện của hai gia đình. Chúng ta đã học Phật, tìm đối tượng nhất định phải tìm người chí đồng đạo hợp.

Còn nhớ mỗi lần tôi gặp ông nội, câu đầu tiên của ông nhất định sẽ nhắc tới chuyện gì với tôi? Ông nội nhìn thấy tôi liền lắc đầu: haiz, lúc này không được bị cảnh giới xoay chuyển, rất nhiều người sợ gặp trưởng bối, càng trốn tránh, tình hình có được cải thiện hay không? Không hề. Đúng vậy! Càng trốn tránh sẽ khiến trưởng bối hiểu lầm Phật pháp: con đó, càng học càng không nghe lời. Lúc này chúng ta phải trải sự rèn tâm, vẫn phải duy trì tươi cười, sau đó tôi nói với ông nội: nội ơi, không phải con không tìm, con rất cố gắng tìm rồi. Tôi nói như vậy, nội cũng rất chú ý nghe tôi nói, tôi nói: nếu như con tìm người không tốt, chúng ta sẽ suy bại ba đời, vậy thì con làm sao xứng đáng với nội được? Ông nội tôi nói: đúng vậy! Con có thể như như bất động thì sẽ không bị cảnh giới xoay chuyển.

Từ trong đó tôi thể hội được một chuyện khác, khi sức khỏe ông nội không tốt, khi ông nhìn thấy tôi, sẽ không nhắc tôi lấy vợ nữa, nhìn thấy tôi liền nói: lại đây, xoa bóp giúp ông một lát. Cho nên quý vị đồng tu, một người tới sau cùng khó buông nhất vẫn là điều gì? Vẫn là chính mình, vẫn là thân thể này, cái tôi này, còn

có những thứ của tôi. Phải buông xuống những chấp trước này, phải chuẩn bị sớm, phải khảo nghiệm chính mình còn điều gì chưa buông xuống được. Quý vị đồng tu, hiện tại A Di Đà Phật tới muốn đón bạn, bạn có đi hay không? Đi! Trả lời đúng, một trăm điểm. Luôn phải chuẩn bị, “thế gian vô thường, cõi nước mong manh”, người niệm Phật tuyệt đối không sợ chết. Mà trong câu kinh cũng nói với chúng ta, “giả sử tam thiên đại thiên thế giới tràn đầy lửa lớn cũng có thể vượt qua mà sanh về cõi kia”, mọi người đều đọc thuộc rồi. Sư trưởng cũng nói, dù bom nguyên tử phát nổ, hãy xem như đốt pháo hoa vậy, đây là mục tiêu. Buông xuống thân này, hiểu được chân tướng thân này chỉ là một bộ quần áo, hãy buông nó xuống, đổi bộ quần áo tốt hơn, đổi sang bộ quần áo tốt “thân thanh hư, thể vô cực”.

Có lúc tôi hỏi bạn mình, nói hiện tại Phật tới đón bạn, bạn có đi không? Họ vừa nghe liền như thế nào? Do dự hồi lâu, “nhưng mà con gái của mình phải làm sao?”, thực sự mỗi nhân duyên trong cuộc đời, chúng ta phải tận tâm tận lực ngay lúc đó, có thể làm trọn rồi thì sau đó trong lòng không được có vướng mắc. Tiếp đó tôi nói với anh ấy: hiện tại anh có tha tâm thông không? Anh ấy nói không có. Cho nên con gái của anh hiện nay cần điều gì, anh có biết không? Anh ấy nói không biết. Thậm chí chưa học còn dạy sai con cái cũng không chùng. Nhưng nếu sau khi chúng ta vãng sanh có sáu loại thần thông, năng lực tương đương A Di Đà Phật. Lúc này bạn có thể tùy tiện biến ra một cái cây cho con bạn nhìn, chúng khai ngộ ngay lập tức; cây trúc chính là phục vụ cho người khác. Bạn biến thành một đầm nước trong, chúng vừa nhìn thấy liền “thanh tịnh như nước, rửa sạch cát bụi”, bởi vì bạn có thể cảm ứng tâm của chúng! Cho nên sau khi thật sự vãng sanh, bạn mới có thể giúp đỡ hết thảy cha mẹ nhiều đời, khi chúng ta luôn sẵn sàng vãng sanh thì mọi lúc tâm luôn có thể thanh tịnh không chấp trước.

Đương nhiên, khi bạn có tâm cảnh như vậy, quý vị đồng tu, bạn cũng không thể chết được, bởi vì bạn có cảnh giới như vậy, lúc này ở hiện tại nhất định phải tận tâm tận lực giúp đỡ chúng sanh khổ nạn. Trước đây tổ sư đại đức nhập cảnh giới này, tại sao các ngài lại rời đi? Thứ nhất làm tấm gương tốt nhất cho hậu thế, không còn vướng vào những danh văn lợi dưỡng này nữa; ngoài ra còn một điểm, cũng bởi vì các ngài không có duyên độ chúng sanh, sau khi vãng sanh có thể đi khắp mười phương cõi nước chư Phật giúp đỡ chúng sanh. Mà giai đoạn hiện nay chúng ta đều thấy xã hội loạn như vậy, lúc này phải “làm người bạn chẳng mời của chúng sanh”, phải mau chóng phổ biến Đệ Tử Quy, mau chóng phổ biến Thập Thiệp Nghiệp Đạo

Kinh. Khi chúng sanh cảm chắc gốc rễ này. Chúng ta lại giới thiệu kinh Vô Lượng Thọ, thành tựu việc lớn vãng sanh của họ.

Cho nên trong Kinh Thi nhiều lần nhắc tới vạn vật, đều là muốn điểm hóa chúng ta, muốn nhắc nhở chúng ta. Sự thiện xảo này vô cùng cao minh, người nghe hiểu được, ngay lập tức “tôi không thể không bằng những động thực vật này”; người nghe không hiểu, bạn cũng không kết oán thù với họ. Nhắc tới vật chất, chúng ta cũng quen thuộc một câu, “Nước là thượng thiện”, đức hạnh của nước đáng để chúng ta noi theo. “Nước khéo lợi ích vạn vật mà không tranh”, chúng ta thấy bất kì vật chất nào cũng cần sự giúp đỡ của nước, quý vị đồng tu có nhìn thấy nước tự mình thu phí không? Không có! Cho nên nước giúp người không mong cầu báo đáp. Nước còn đức hạnh nào đáng để chúng ta noi theo? Tâm địa thanh tịnh. Cho nên của Phật chúng ta khi cúng dường chư Phật Bồ Tát, ở trước tượng Phật đặt một ly nước. Ly nước này có tác dụng gì? Có phải là để Phật Bồ Tát uống không? Không phải, là nhắc nhở chúng ta phải ghi nhớ, giữ gìn tâm thanh tịnh, bình đẳng. Còn điều gì nữa không? Đức của nước, nước khéo lợi ích vạn vật, vạn vật được tưới nhuần đều có thể tăng trưởng sanh mạng, nước có đức, mà đức này là sự giúp đỡ không phân biệt. Cho nên chúng ta phải học tập, có thể luôn duy trì tâm từ bi, duy trì tâm yêu thương bảo hộ đối với hết thảy mọi người.

Người có đức đối mặt với hết thảy người, hết thảy đất nước, dân tộc, tôn giáo đều có thể coi như đồng tu mà giúp đỡ, sư trưởng là tấm gương rất tốt cho chúng ta. Khi chúng ta sanh tâm phân biệt đối xử với người khác, phải quán chiếu ngay lập tức, buông xuống phân biệt ngay lập tức. Rất nhiều đồng tu cũng đều biết cô Dương, biết chú Lư, biết một số thiện tri thức bên cạnh tôi, mọi người vừa nhìn thấy tôi liền nói với tôi: bạn có duyên với cô Dương, bạn có duyên với chú Lư. Câu nói này mọi người phải “thính tư thông”, chúng ta nghe ra điều gì? Nghe ra sự phân biệt, họ đã không tìm ra nguyên nhân thật sự. Tôi cũng gặp một số đồng tu nói với tôi: A Di Đà Phật thương bạn nhất. Tôi nói: anh nói xấu đức Phật. A Di Đà Phật có tâm cảnh như thế nào? Tâm bao thái hư, lượng chu sa giới. Tất cả chúng sanh đều là con cái của ngài, đều coi như nhau. “Ta thương các ông còn hơn cha mẹ thương con”, làm gì có phân biệt? Cho nên vấn đề ở đâu? Năng cảm là tâm của chúng ta, sở cảm mới là sự gia trì của chư Phật Bồ Tát. Cho nên chúng ta phải quán chiếu chính mình, sự cung kính, chân thành của chúng ta chưa đủ, mới không có cách nào nhận được sự dìu dắt của thiện tri thức.

Được rồi, tiết học hôm nay tới đây thôi, cảm ơn mọi người.